

man kun har et Skuespilhus paa Kongens Nytorv, vil det efter min Formening kunne bære sig selv uden Tilskud fra Staten. Det, der tynger paa Teaterbudgettet, er fortrinsvis Operaen, fordi den kræver det store Personale, det kostbare Udstyr, mange Penge til Ekstramusik, til Statister o. s. v., og da Operaen, saaledes som Forholdet er ordnet, kun kan optræde et Par Gange om Ugen, medens de 4 Aftener om Ugen er forbeholdt Skuespillet, vil man kunne sige sig selv, at det kgl. Teater kan ikke svare sig med 3 Kunstarter med et saa stort Personale, hvor den ene Kunst- art ikke kan komme til at udfolde sig for den anden. Men hvis man gaar den Vej — og den Vej vil jeg anbefale — at ud- sondre Operaen, stille Operaen frit og til- dele den et Statstilskud, mener jeg, at under en saadan Ordning, hvor det kgl. Teater bliver, hvad det er fra Begyndelsen bestemt til at være: et Skuespilhus, en Scene for det reciterende Skuespil, saa vil der være Lejlighed til at overveje, hvor- ledes man kan drive en fri Opera her i Hovedstaden. Og under disse Overvejelser vil det være ret naturligt at komme ind paa det Spørgsmaal, om ikke Kjøbenhavns Kommune kunde og burde yde et passende Bidrag dertil. Det er vel rigtigt, hvad den sidste ærede Taler ytrede, at man ikke giver Tilskud til det kgl. Teater alene for at mere Kjøbenhavnerne, men det er dog ogsaa en Kendsgerning, at er der nogen Del af Landets Befolkning, der nyder godt af og har let ved at nyde godt af det kgl. Teaters Præstationer, bliver det dog Kjøbenhavnerne, og det var ikke urimeligt, om Kjøbenhavns Kommune, lige- som andre Kommuner i andre Egne af Landet, yde et Bidrag til et Formaal, der har saa stor Interesse for Byens Indvaanere. Det er et Spørgsmaal, der staar hen, og som det var værd at overveje. Vil Staten op- retholde et Teater — og det bliver man vel nødt til i en Række Aar endnu — saa maa der efter min Formening kun kunne siges, at det egentlige Krav til Staten maa gaa ud paa at støtte og opretholde Skue- spillet. Men ser jeg nu paa det her fore- liggende Forslag, forekommer det mig, at det er en vel høj Betaling, den ærede Mi- nister kræver af Statskassen til det kgl. Teater. Den sidste ærede Taler erkendte, at det var et Spørgsmaal, man kunde for- handle om, et Spørgsmaal, om hvilket der med Rette kan fremsættes forskellige An- skuelser. Forholdet har jo været det, at i mange Aar ydede Statskassen kun 100,000

nøjedes Teatret. I en senere Periode blev Tilskuddet sat ned, et Aar til 76,000 Kr., og senere i nogle Aar til 60,000 Kr. aarlig, alt indbefattet. Men i en Række af Aar — deri har den højtærede Minister jo Ret — er Statens Tilskud til det kgl. Teater blevet langt højere, eller rettere Underskuddet er blevet dækket af Stats- kassen med et langt højere Beløb, og det, der har voldet Teatrets Ulykke, er den sørgelige provisoriske Periode. Da demo- raliseredes saa mange Forhold her i Landet, og da demoraliseredes ogsaa Forholdene ved det kgl. Teater. I Aarene 1880—81 til 1884—85 var Tilskuddet til det kgl. Teater ikke noget Aar naaet til 100,000 Kr. Men fra 1885—86 og opad indtil 1893—94, da vi fik lovordnede Tilstande paa ny her i Landet, var Teatrets Under- skud hvert Aar over, ja langt over 100,000 Kr.; i et enkelt Aar gik Teatrets Under- skud endog op til 235,946 Kr. 16 Øre. Det var, som om man ved det kgl. Teater fik en Fornemmelse af, at nu kan man dristigt indføre Princippet: „Lad rulle, Ma- rie!“ Det gjorde jo ingen Ting, Staten betalte; man kunde gøre saa stort Under- skud, det skulde være, der var ikke noget at risikere. Det er jo beklageligt, at det kgl. Teater i en Række Aar har været undergivet en Ledelse, der ikke har taget større Hensyn til de finansielle Forhold, end Tilfældet hidtil har været, og jeg er- kender, at det kan være vanskeligt at vende tilbage til en mere rimelig økonomisk Tilstand end den, som Teatret nu i en lang Række af Aar, henimod en Snæs Aar, har været vant til. Men vi maa jo dog gøre os klart, hvad det er, her sker. Ved dette Lovforslag, hvis det vedtages, sige Regering og Rigsdag til Teaterstyrelsen: Her staar et Teater, fuldt udstyret med alt Tilbehør og Inventar. Vi forlange ikke nogen som helst Afgift af dette Teater, vi forlange end ikke, at de skulle holde Teatret vedlige, vi forlange end mindre, at Styrelsen skal betale Assurancepræmien. Nej, men vi byde Styrelsen 12,000 Kr. om Aaret, vi tilbyde dernæst 125,000 Kr. til Driften, og vi tilbyde endvidere at betale Teatrets aarlige Vedligeholdelse og Assurance med et Beløb af 42,500 Kr. Det er jo et flot Tilbud. Alle andre, der skulle drive Teater, maa enten bygge et Teater eller leje eller forpagte et Teater og svare en høj Leje- afgift. De maa med det samme bære en økonomisk Risiko for den Opgave, de paa- tage sig. Men den Teaterstyrelse, der vil fremkomme efter dette Forslag, har ikke det allermindste økonomiske Ansvar.